

LLIBRES LA RESSENYA
El pare Sergi, de Lleó Tolstoi:
 "La narració és lineal i fàcil de seguir, escrita com està en una prosa ràpida i severa" / 1

ENTREVISTA AMB DANIEL GLATTAUER:
 "El gran repte d'una novel·la és acabar-la" / 3

Amb bones paraules

Per GABRIEL BIBILONI

«Després del *barracot*, mal entès, va venir el *maduixot*, el *culebrot* i finalment el *botellot*, desbarat monumental que encara surt en algun mitjà» / 6

CINEMA

Nins dins el cinema:
 Ja saps qui són els Reis Mags?: "Els errors dels adults provoquen ferides en els infants, de les quals ni uns ni altres no són ben conscients" / 7

L'ESPÍRIT

ZONNCULTURNL

Un dels darrers relats escrits per Tolstoi conta la peripècia biogràfica i espiritual -tot és u- d'un home que, si bé disposa de tots els trumfos per escalar socialment i per dur una vida refinada, satisfactòria i benestant, opta en canvi per emprendre un camí de solitud i d'autofustigació, a la recerca de la perfecció moral i de la plenitud existencial, a les quals només podrà accedir a través de la vivència sincera de la religiositat

EL PARE SERGI, DE LLEÓ TOLSTOI

A la recerca de la perfecció

Text: **Pere Antoni Pons**
 dantesllobina@hotmail.com

El Lleó Tolstoi dels darrers anys no degué ser un home de tracte gens fàcil. L'autor de *Guerra i pau* estava obsedit en l'assoliment de la perfecció espiritual i moral, un estat al qual només es podia arribar, segons ell, renunciant a la riquesa i a la vanitat mundana, seguint un camí d'ascetisme radical, de pacifisme resistent i d'entrega desinteressada als altres. Si dic que no degué ser de tracte fàcil és perquè el puritanisme sempre resulta irritant i incòmode, encara que qui el prediqui i el posi en pràctica sigui un dels millors novel·listes de la literatura universal.

"És més fàcil per a un camell passar per l'ull d'una agulla que per a un home ric entrar al regne del cel", diu un dels passatges de l'Evangeli de Mateu que més vegades va llegir Tolstoi durant la seva vellesa. Potser perquè estava plenament convençut de la veritat d'aquesta sentència, d'aquest advertiment, l'escriptor va morir

mentre intentava escapar-se de l'esposa i la família i començar, sense béns, una nova vida al costat dels seus compatriotes més desvalguts, els camperols.

Tot i que la filosofia i l'actitud de Tolstoi varen marcar alguns dels homes més influents del segle XX -Gandhi i Luther King, per exemple-, ara i aquí segurament no en parlariem si no fos que l'afany de perfecció moral del comte també va tenir diverses expressions literàries. Una de les més conegudes és *La sonata de Kreutzer*, l'escrutini anguniós d'una relació matrimonial fet des de l'òptica d'un marit pel qual tot és brut, pecaminós i repugnant. Força més interessant és el relat que avui comentam, titulat *El pare Sergi*, aparegut en la col·lecció De biaix, de l'editorial Leonard Muntaner, en una molt bona traducció al català de Xènia Dyakonova.

Publicat l'any 1898, *El pare Sergi* és un dels darrers relats escrits per Tolstoi. Conta la peripècia biogràfica i espiritual -tot és u- d'un home que, si bé disposa de tots els trumfos per escalar socialment i per dur una vida refinada, satisfactòria i benestant, opta en canvi per emprendre un camí de solitud i d'autofustigació, a la recerca de la perfecció moral i de la plenitud existencial, a les quals només podrà accedir a través de la vivèn-

cia sincera i permanent de la religiositat autèntica.

Com la majoria de les històries bíbliques que acaben bé, la de Stepan Kassatski ve a ser un formidable ascens al regne del cel que durant moltes pàgines pren la forma d'un penós descens als inferns. És evident que, al llarg de tot el relat, Tolstoi té al cap una voluntat instructiva. Amb la peripècia del pare Sergi, dóna forma a les seves idees de cristià enfervorit per un puritanisme que l'eleva i el trasbalsa. Per això la narració és lineal i fàcil de seguir. Per això, també, està escri-

ta en una prosa ràpida i severa, sense ornaments, una prosa eixuta que s'adiu i que sobretot remarca el sentit de la trajectòria del protagonista.

Vet aquí, a grans trets, l'argument. Stepan Kassatski és un oficial de l'exèrcit sempre guiat per un sentit exigent de la rectitud i sempre impulsat per un poderós desig de millora i de superioritat. Respectat per tothom i amb un futur molt prometedor, un dia el jove oficial s'enamora devotament d'una dona. El problema és que ella havia estat amant del tsar. Quan se n'as-

sabenta, Kassatski talla amb la seva vida passada i entra en un monestir. Allà es converteix en el pare Sergi. Sempre insatisfet i sempre dubtós per si ha pres la decisió correcta -potser no és Déu sinó l'orgull de demostrar que és millor que els altres qui l'ha empès a prendre-la-, el pare Sergi va a poc a poc radicalitzant el seu refús del món, cosa que el duu a convertir-se en anacoreta, a ser considerat un sant amb poders curatius i, finalment, a ser deportat per vagabund a Sibèria, on s'estableix al mas d'un pagès ric i "treballa a l'hort de l'amo, educa els nens i cuida els malalts".

Narrativament impecable, amb algunes escenes esborronadorament bones -com aquella en què el protagonista es talla un dit per no cedir a la libidinosa temptació d'una divorciada juganera-, *El pare Sergi* és una obra molt potent que, en tot cas, té el defecte de funcionar, a moments, com un manual del perfecte servidor de Déu. Com si a Tolstoi li interessés més la lliçó doctrinal que la literatura. Encara que això no impedeixi que a la fi li acabi sortint -miracles del geni- molt bona literatura.

El pare Sergi

Lleó Tolstoi
 Traducció de Xènia Dyakonova

Leonard Muntaner Editor, Palma, 2010
 77 Pàg / 10 €

Mikhail Nésterov (1862-1942): *La visió del jove Bartomeu*